WELKOM

Er is voor het bestuur van „Humanitas" zeker alle aanleiding om ons maandblad in zijn nieuwe gedaante van harte welkom te heten. Wij zien daarin een teken van groei. Het blad krijgt niet alleen een meer aantrekkelijk uiterlijk, maar het zal ook meer gaan bieden. Vooral aan de voorlichting van onze werkers zal meer zorg besteed worden. Met reden mag dus verwacht worden, dat het blad nog beter aan zijn doel zal gaan beantwoorden. De lezers zullen begrijpen, dat wij deze ontwikkeling met vreugde begroeten. Humanitas is nu door haar eerste moeilijke jaren heen. Zij heeft zich een positie veroverd en wordt vrijwel algemeen aanvaard. Ook de financiële basis is gezond, het ledental breidt zich snel uit, de bijdragen uit verschillende kringen nemen toe. Wij kunnen nu zeggen: we zijn er en we blijven.

Intussen betekent dit niet, dat we het verder wel rustig kunnen aanzien. Want, al is het op zichzelf natuurlijk wel belangrijk, dat wij de organisatie nu stevig op de been hebben, veel belangrijker is het werk, dat met behulp van deze organisatie moet worden verricht. Een organisatie bestaat niet om haarszelfs wil, maar om het doel, dat zij nastreeft. En ons doel is, zoveel mogelijk hulp bieden aan mensen, die in nood verkeren.

Wat dit betreft, staan wij nog maar aan het begin van ons werk. Er is heel veel nood onder de mensen, niet alleen stoffelijke nood, maar in niet mindere mate ook geestelijke en zedelijke nood. Het zijn nog maar weinigen, die wij bereiken. Om dit werk te kunnen uitbreiden, hebben wij meer, veel meer medewerkers nodig. Maar wij zijn er ons ook van bewust, dat een meedogend hart alléén niet voldoende is om dit werk goed te kunnen doen. Daarnaast zal men kennis, inzicht en begrip moeten hebben.

Het is om die reden, dat wij de gedaante-verwisseling van ons blad met blijdschap begroeten. Hoe meer het tegemoet komt aan de behoefte aan kennis, inzicht en begrip bij onze werkers, hoe beter „Humanitas" aan haar doel zal kunnen beantwoorden. Mits het blad dan ook gelezen wordt! Want de beste voornemens bij de redactie leiden tot niets, als het zaad, dat uitgestrooid wordt, op rotsachtige bodem terecht komt.

Mr dr J. In 't Veld.

HUMANITAS IN HET NIEUWE JAAR

Plannen tot opbouw

Het Centraal Bestuur heeft het tweede vijfjarental van het bestaan van onze vereniging ingeluid met o.a. het besluit de reeds lang bestaande plannen tot opbouw van de sectie-arbeid thans te gaan verwerkelijken. Het riep daartoe 5 secties in het leven, waarin het werk, dat door Humanistas wordt verricht, de zo noodzakelijke omlijning kan krijgen.

Sectie Kinderbescherming.

Landelijk Bestuur:

Ph. van Praag, stafdocent Kinderbescherming, aan de School voor Maatschappelijk Werk, Amsterdam, voorzitter.
Mejuffrouw M. Dijkstra, secretaresse.
P. C. Faber, directeur Gemeentelijk Bureau voor Jeugdzorg, Amsterdam.
Dr F. Grewel, jeugdpsychiater, Amsterdam.
P. A. Pols, directeur Observatiehuis van de Vereniging Pro Juventute, Groningen.
Mej. mr E. Prins, hoofdambtenaresse Nat. Bureau voor de Kinderbescherming, Den Haag.
A. J. Rietveld, voorzitter Humanitas, afdeling Arnhem, Arnhem.
Mevr. Vrind–van Praag, sociaal psychiatrisch werkster bij het Medisch Opvoedkundig Bureau, Amsterdam.

Adviseurs:

D. Q. R. Mulock Houwer, directeur Maatschappij Zandbergen, Amersfoort.
Mej. mr H. G. Veth, secretaresse Voogdijraad, Almelo.

De werkzaamheden van de plaatselijke secties zullen hoofdzakelijk gericht zijn op de gezinsvoogdij en het vrij patronaat. Landelijk zal ook de gezinisverpleging volledig onder deze sectie moeten ressorteren; plaatselijk zal er een intensieve samenwerking nodig zijn tussen de te benoemen inspectrices en de secties. Het zo bij uitstek moeilijke en verantwoordelijke werk immers van het kiezen van een gezin voor een bepaald kind, de besprekingen met pleegouders en kind, wanneer de plaatsing is geschiedt, de beoordeling of het juist is het kind met de eigen ouders in contac t te laten komen enz., enz., eist een zo grote mate van vakbekwaamheid, dat de directe leiding ongetwijfeld in handen moet zijn van beroepskrachten.

Het bestuur is inmiddels met zijn arbeid begonnen.

Sectie Reclassering.

Landelijk Bestuur:

Mr B. v. d. Waerden, rechter, Amsterdam, voorzitter.
Mej. M. Dijkstra, Amsterdam, secretaresse.
Mevr. Dubbink, bestuurslid „Humanitas", afdeling Arnhem, Arnhem.
Mr H. v. Geuns, ambtenaar voor de Reclassering, Rotterdam.
J. ter Heide, hoofdonderwijzer Strafgevangenissen den Haag, Scheveningen.
Mej. E. H. Kloevekorn, secretaresse „Humanitas", Gewest Zeeland, Sint-Laurens.
Mr. P. E. v. Krevelen, leider Sectie Reclassering van „Humanitas, afd. Leeuwarden, Leeuwarden.
H. Ploeg Jr, wethouder, Utrecht.

Adviseur: Prof. dr G. Th. Kempe, Utrecht.

In de loop van deze maand komt het bestuur in eerste vergadering bijeen. In

een der eerstvolgende nummers van ons maandblad zullen over het werkplan nadere mededelingen worden gedaan.

Sectie Gezinsverzorging

De ontwikkeling van de Gezinsverzorging is nog in een beginstadium; in vele van onze afdelingen wordt overwogen op welke wijze men deze arbeid het doeltreffendst kan aanvangen. In verband hiermede heeft het Centraal Bestuur gemeend voorlopig een klein bestuur samen te moeten stellen om hierdoor de mogelijkheid open te laten bij verdere uitbouw van de arbeid enige personen, die midden in de practijk van de gezinsverzorging staan, nog in het bestuur op te nemen.

C. van der Lende, secretaris-penningmreester A.V.O., Amstelveen, voorzitter.
Mej. M. Dijkstra, Amsterdam, secretaresse.
J. de Bruijn, secretaris-penningmeester „Humanitas", Amsterdam.
P. D. de Bruin, bestuurslid „Humanitas", afdeling Amsterdam, Amsterdam.
Mevr. T. Heroma–Meilink, directrice Stichting „Mens en Wereld", Amsterdam.
H. L. van Scheepen, voorzitter „Humanitas", afdeling Delft, Delft.

Deze sectie heeft een geheel ander karakter dan de twee genoemde, voornamelijk doordat zij werkt met opgeleide krachten. De organisatorische en financiële aspecten staan hier voor de medewerkers van Humanitas in het centrum. Inschakeling van gezinshulpen, verhouding van het aantal gezinsverzorgsters tot het aantal leden, samenwerking met andere organisaties, retributieschaal, hulp aan niet-leden, de inrichting van de administratie, subsidieperikelen, propaganda, zowel gericht op vergroting van het ledental als op het aantrekken van meisjes, die bereid zijn zich te willen laten opleiden, beroepskleding, insigne, opleidingseisen en mogelijkheden: deze en veel meer problemen zullen de sectie bezighouden.

Sectie zorg voor Ouden van Dagen.

Ook Humanitas zal zich ernstig hebben te bezinnen op haar taak ten opzichte van Ouden van Dagen. Het Centraal Bestuur besloot hiervoor een sectie in het leven te roepen, die naar wij hopen, over een paar maanden met haar arbeid zal aanvangen. De bestuurssamenstelling wordt nog nader onder de ogen gezien, evenals van de

Sectie Algemeen Maatschappelijke Zorg.

Een groot aantal gevallen van individuele nood is aanwijsbaar, die niet wordt opgevangen in de secties kinderbescherming, reclassering, gezinsverzorging en zorg voor Ouden van Dagen.

Onze afdelingen kennen alle de voorbeelden uit de practijk: de verzoeken om invalidewagentjes, de gevallen van huwelijksmoeilijkheden, financiële nood, uitzending van kinderen en huisvrouwen, zorg voor ongehuwde moeders, oud-b.l.o.-leerlingen- en zwak-sociale gezinnen, te veelsoortig om een enigszins volledig beeld te geven.

Dikwijls is hier een deskundige kracht onmisbaar, doch ook is inschakeling van vrijwilligers hier mogelijk in een mate als op geen ander terrein.

Het ligt in de bedoeling, dat iedere sectie een gedeelte van de ruimte van ons maandblad ter beschikking krijgt.

Soms zal een voorlichtend artikel verschijnen, een uiteenzetting van nieuwe inzichten op het gebied van het Maatschappelijk Werk, een verklaring van een wettelijke maatregel. Soms zal het een artikel zijn over een probleem midden uit

de practijk van alledag, soms ook zal er een discussie ontstaan, wanneer de inzichten bij de werkers van Humanitas van elkaar mochten verschillen. Maar steeds zullen de artikelen — naar wij hopen — een bijdrage zijn om te komen tot een steeds doeltreffender hulp voor diegenen, die deze hulp nodig hebben.

Omdat daarnaast ons maandblad ook het verenigingsorgaan in engere zin is en moet blijven, zullen wij eerder zitten puzzlen over een tekort aan ruimte, dan over een teveel. Toch zullen wij trachten iedere sectie, zodra de landelijke besturen hun arbeidsveld hebben uitgestippeld, in ons orgaan het volle pond te geven.

Over het komende scholingswerk, het beleggen van weekendconferenties etc. zal iedere sectie op zijn tijd en wijze mededelingen doen.

Vertrouwt het Centraal Bestuur er volledig op, dat het sectiebestuur de raadgevende en voorlichtende instantie bij uitnemendheid zal worden voor de afdelingen, het is er zich wel van bewust, dat aan de voorwaarden om de dikwijls zo moeilijke arbeid zo goed mogelijk te doen slagen pas kan worden voldaan, indien de afdelingen, waarnodig, de beschikking kunnen krijgen over goed opgeleide, vakbekwame maatschappelijke werkers. Ook dan nog zullen teleurstellingen niet uitblijven. Door de samenwerking echter van vrijwillige en beroepskrachten, enig inzicht in de factoren, waardoor mensen in moeilijkheden kunnen geraken, de ernstige wil de verantwoordelijkheid voor anderen te dragen en een niet aflatend vertrouwen op de mogelijkheden, die in de mens aanwezig zijn, mogen wij hopen, dat Humanitas ook in de komende jaren arbeid ten goede zal kunnen verrichten.

M. DIJKSTRA

Aan onze abonné's

U hebt het Januari-nummer van „Humanitas" zoals het in zijn nieuwe gedaante verschijnt, voor U. De redactie hoopt, dat het blad èn door zijn nieuwe vorm èn door de andere inhoud ook voor U een grotere betekenis zal krijgen.

Helaas zijn wij door de zo sterk gestegen papierprijzen gedwongen de abonnementsprijs te verhogen tot *f* 2,50 per jaar.

Wij verzoeken U het abonnementsgeld voor 1951 over te maken op onze rekening bij de Gemeente Giro te Amsterdam. Het nummer is postgiro 13500 van het Gemeente Girokantoor Amsterdam ten behoeve van rekening no S 602 ten namen van de Stichting voor maatschappelijk werk op Humanistische Grondslag, Stadhouderskade 139, Amsterdam.

Na 15 Maart zullen wij per kwitantie, verhoogd met *f* 0,15 incassokosten, over het abonnementsgeld disponeren.

Uw spoedige giro bespaart ons echter een grote hoeveelheid werk.

Wij danken U bij voorbaat voor de medewerking,

Redactie „Humanitas".

VERANTWOORDELIJKHEID

Op het moment dat dit artikeltje wordt geschreven, zijn nog niet alle gegevens over het ledental per 31 December bekend, wel kunnen wij op grond van de reeds bekende cijfers mededelen, dat Humanitas per 31 December 1950 het cijfer 5000 vrijwel zal hebben bereikt, het is zelfs mogelijk, dat dit getal nog wordt overschreden. Dit is een verheugend resultaat, het is bereikt door het werk van onze vele propagandisten in het land. Wij brengen hen van deze plaats af een hartelijk woord van dank!

En dan te bedenken, dat voor de eigenlijke ledenwin-actie nog geen materiaal gereed is gekomen. Degenen die tot het bereiken van dit resultaat zoveel hebben bijgedragen, hebben dit uitsluitend kunnen doen door het persoonlijk gesprek, zij hebben de nieuwe leden opgezocht en hen kunnen overtuigen, dat het lid worden van onze organisatie eenvoudig plicht was.

In 1951 zal het winnen van nieuwe leden zeker gemakkelijker worden, het orgaan in zijn nieuwe vorm en met de verbeterde inhoud zal ongetwijfeld een propaganda-middel blijken te zijn. Daarnaast komt een eenvoudige, goed uitgevoerde folder beschikbaar die voor onze huisbezoekers nuttig voorbereidend werk zal kunnen doen. Want dit staat vast, zonder het persoonlijk bezoek, zonder het gesprek van mens tot mens zal de beste propaganda, zal het met de meest zorg verrichte practische werk zonder weerklank blijven. Slechts enkelen zullen lid worden, omdat zij langs welke weg dan ook kennis hebben genomen van het werk, dat door Humanitas wordt gedaan.

Het maatschappelijk werk, ontstaan uit het besef van verantwoordelijkheid, die de mens tegenover zijn naaste heeft, heeft naast de beroepskrachten behoefte aan een grote schare van vrijwillige werkers en werksters; noodzakelijk is het echter deze vrijwillige krachten zo goed mogelijk te scholen, hen in kennis te stellen met de moderne opvattingen, die op het zo brede terrein van het maatschappelijk werk in de laatste tien tot twintig jaar gegroeid zijn of nog steeds groeiende zijn. Ik denk aan de moderne opvattingen op het terrein van de kinderbescherming, aan de noodzakelijke heroriëntering, die de reclasseringsarbeid moet ondergaan. Ik denk ook aan de aan het maatschappelijk werk zo nauw verbonden arbeid van de gezinsverzorging en de talloze problemen, die hier naar voren komen. Ook het vraagstuk van de verzorging der bejaarden vraagt onze volle aandacht terwijl de vorming buiten schoolverband ook onze aandacht op de jongere generatie vestigt. Al deze problemen zullen regelmatig in ons orgaan worden besproken, de redactie hoopt een dusdanig indeling te krijgen, dat iedere sectie maandelijks een vaste rubriek verzorgt, waarin artikelen, betrekking hebbende op het speciale terrein van die sectie, zullen worden opgenomen. Doch dit alles omvat slechts een gedeelte van de zo noodzakelijke scholing. Weekends zullen het persoonlijk contact tussen de vrijwilige krachten in het gehele land moeten versterken en tezelfder tijd ook weer een bijdrage moeten leveren voor de scholing.

Dit alles vergt geld, veel geld. Naarmate het werk van „Humanitas" intensiever wordt, zullen echter ook meer beroepskrachten moeten worden ingeschakeld. Het Centraal Bestuur besloot in zijn laatst gehouden vergadering, over te gaan tot de aanstelling van twee nieuwe krachten op het Centraal Bureau. Als zodanig is Henk Beuke per 1 Januari zijn werkzaamheden begonnen, terwijl per 1 Maart a.s. mej. Aat Rijz de staf zal komen versterken. Beiden zullen hun aandeel nemen in het maatschappelijk werk onder leiding van

BIJ EEN NIEUW BEGIN

Onze kinderbeschermingsarbeid

Een paar dagen geleden zagen mijn vrouw en ik Daan en Aleid weer terug, nadat we elkaar meerdere jaren uit het oog hadden verloren. We spraken af een avond op bezoek te komen om eens te praten. Achteraf bekeken was het een erg prettig, maar ook heel vruchtbaar bezoek. Indertijd hadden we zo terloops gehoord, dat Daan en Aleid een voogdijkindje in huis hadden genomen. De hele avond hebben ze daarover gesproken. En daardoor zijn me opnieuw een aantal dingen duidelijk geworden.

Omdat ik meen, dat deze dingen voor het kinderbeschermingswerk van Humanitas van groot belang zijn, wil ik hier kort samenvatten, wat Daan en Aleid ons die avond vertelden.

Het gezin van Daan en Aleid is een open gezin van twee mensen, die, opgegroeid in de jeugdbeweging, open zijn gebleven naar de gemeenschap en hun deel dragen aan het werk van allerlei verenigingen. Ze zijn ongeveer veertig jaar en een jaar of vijftien getrouwd. Hun huwelijk is uitstekend. Er kwamen alleen geen kinderen, hetgeen samenhangt met de uiterst broze gezondheid van Aleid. Daan heeft een goede betrekking, die hem zelf veel bevrediging schenkt. Omdat ze beiden dol zijn op kinderen, overwogen ze al jaren een kindje in huis te nemen. Ze schreven daartoe na de bevrijding aan verschillende Kinderbeschermingsinstanties, zonder dat ze van deze instanties ook maar iets hoorden. Aan één instantie schreven ze zelfs twee keer zonder taal noch tegen terug te krijgen. Maanden en maanden verstreken. Op een dag kwam er bericht, dat men overwoog een kindje bij hen te plaatsen, en enige tijd daarna verscheen, *onaangekondigd*, een *„ambtenaar"* bij hen, die enkele inlichtingen kwam inwinnen. Aleid, vast overtuigd, dat men wel niet over één nacht ijs zou gaan bij een zo belangrijke beslissing, vroeg of de ambtenaar even kon wachten, zodat ze Daan even kon bellen om hem te vragen dadelijk van kantoor naar huis te komen. Daan haastte zich naar huis en in het gesprek, dat nu volgde, vroeg de ambtenaar naar Daans inkomen, zijn functie en of er een slaapplaats voor het kind was. Aleids aanbod, hem het kamertje even te laten zien, weerde hij met de opmerking af, dat dat wel in orde zou zijn. *Verder werd er over niets gepraat.* Zoals Aleid bitter tegen ons zei: „Het lijkt wel of het over een hond gaat. Wij hadden gedacht, dat ze zouden willen weten, waarom we een kindje in huis wilden nemen en wat we ons precies voorstelden en hoe we ons de opvoeding dachten." Enige tijd daarna kwam een ambtenares van de Voogdijraad, *eveneens onaangekondigd,* op bezoek om af te spreken, wanneer het kindje zou komen. Ondanks herhaald vragen van

---

mej. Dijkstra. Wij heten onze nieuwe medewerkers hartelijk welkom.

Het zal u, lezers en lezeressen, duidelijk zijn, dat een verdere versteviging en uitbouw van onze organisatie nodig is. Volgt dus het voorbeeld van hen, die reeds door het persoonlijk gesprek zovele nieuwe leden wisten te winnen. Het parool voor 1951?....

Neen, het is nog te vroeg, laten we afspreken, op het congres minstens 6000 leden. Iedere afdeling moet dus minstens 20% in ledental vooruitgaan, wij hebben reden om aan te nemen dat „het er in zit".

De leiding van „Humanitas" wil nog veel meer werk verrichten; of dit mogelijk is hangt mede van uw steun af. Zorgt, dat ge u zelf niet het verwijt moet maken „en daar heb ik niets voor gedaan".

J. d. B.

Aleid werd haar *niet meer over het kindje verteld, dan dat het uit een verwaarloosd milieu kwam.* Het hele probleem van de kans op herstel in de ouderlijke macht van de ontzette moeder en de ontheven vader, werd zodanig verdoezeld, dat de indruk werd gemaakt, dat deze kans miniem was. Afgesproken werd, dat het kindje (3 jaar oud) gebracht zou worden door de kinderpolitie. Op de betreffende ochtend bleek de vader te zijn meegekomen. Bedongen door Daan en Aleid was, dat de vader voorlopig niet op bezoek zou komen, hetgeen door de Voogdijraad was aanvaard. Een half jaar na de plaatsing kwam er een schriftelijke mededeling *(zonder voorafgaand overleg!)* van de Voogdijraad, dat de vader op bezoek zou komen. Kortgeleden, het kindje is thans vier jaar bij Daan en Aleid in huis en aardt uitstekend bij hen, heeft Daan getracht naamsverandering van z'n pleegdochter te krijgen. Toen hij daarvoor alle voorbereidingen had getroffen, raadde de Voogdijraad het af, „omdat je nooit wist in deze zaken of je geen slapende honden wakker maakte". Hierdoor is de onzekerheid van Daan en Aleid, of ze hun kind weer zullen moeten afstaan op een of ander moment, weer versterkt. Een onzekerheid, die juist doordat een verantwoordelijke instantie nooit open en eerlijk dit met hen heeft doorgepraat, zo moeilijk te dragen is. Daan en Aleid zijn twee zeer begrijpende en sterk sociaal voelende mensen. Zij reageren, mede daardoor, zeer verstandig. Wat aan het in huis hebben van een voogdijkind vastzit, hebben Daan en Aleid zich langzamerhand zelf eigen gemaakt. *Maar helaas moet men zeggen, dat deze plaatsing van een voogdijkind een geslaagde is, ondanks het maatschappelijk werk.* Want in sommige opzichten heeft het maatschappelijk werk alles gedaan om de kans op succes zo klein mogelijk te maken.

Als ik mijn bezwaren tegen de beknopt gehouden weergave van het geval-Daan—Aleid samenvat, kom ik tot de volgende punten.

1, Geen onderzoek van het pleeggezin en vooral geen onderzoek van de motieven, waarom de pleegouders een pleegkind in huis willen nemen.

2. Geen psychologisch psychiatrisch onderzoek van het pleegkind, alvorens tot plaatsing over te gaan.

3. Men heeft zich niet de vraag gesteld, of dit bepaalde kind in dit bepaalde gezin op z'n plaats was, maar een beschikbaar gezin en een kind-dat-onder-te-brengen-was bij elkaar gezet met alle risico's van dien.

4. Alle bezoeken aan de adspirant-pleegouders vonden onaangekondigd plaats.

5. Onvoldoende voorbereiding van de plaatsing. Niet open gepraat over het herstel-probleem, over de opvoeding van het kind, over contact met de eigen ouders.

6. Geen enkele leiding werd en wordt aan de pleegouders gegeven bij de moeilijkheden, waarmee ze te maken hebben (bijv. moeten ze het kind vertellen, dat ze de eigen ouders niet zijn en zo ja, wanneer?) Aleid zei: „Ze is nu nog te jong" (hetgeen de meeste pleegouders heel lang blijven vinden).

Ik heb een groot deel van de beschikbare ruimte gebruikt voor het bespreken van dit ene geval. Maar misschien overtuigt dit dwingender dan veel theorethische beschouwingen, dat Humanitas een dergelijke gang van zaken nooit voor haar verantwoording zou kunnen nemen. Krachtens onze humanistische beginselen moeten wij van de aanvang af onze kinderbeschermingsarbeid zodanig opbouwen, dat deze in overeenstemming is met ons respect en onze eerbied voor de aan onze zorg toevertrouwde voogdijkinderen en voor de pleegouders, met wie we zullen gaan samenwerken. Nu Humanitas een erkende Voogdijvereniging gaat worden (de erkenning kan een dezer dagen afkomen), we dus zelf bereidverklaringen kunnen gaan afgeven en dit gedeelte van het Humanitas-werk dan ook onze aandacht in toenemende mate zal gaan vragen, is het goed enkele richtlijnen te trekken, die in ons maandblad en in onze

conferenties en besprekingen nader zullen worden uitgewerkt.[1])

1. De leiding van de kinderbeschermingsarbeid wordt door het H.B. opgedragen aan de Landelijke Sectie Kinderbescherming (men zie de nota, die de afdelingen werd toegezonden) samengesteld uit deskundigen op het gebied van de kinderbescherming.

2. Voogdijen worden uitsluitend aanvaard door het hoofdbestuur en niet door de afdelingen. Afgezien van het feit, dat voor de aanvaardiing van voogdijen en door de afdelingen, deze afdelingen daarvoor de Koninklijke Goedkeuring en de erkenning als voogdijvereniging zouden moeten verkrijgen, is daarbij vooral de overweging, dat het aanvaarden van voogdijopdrachten met veel overleg en kennis van zaken moet geschieden en dat onze afdelingen daarvan nog niet voldoende geoutilleerd kunnen worden geacht.

3. De afdelingen zal worden gevraagd adspirant-pleeggezinnen op te geven. Hierover zullen per circulaire nadere aanwijzingen toegezonden worden.

4. De adspirant-pleeggezinnen zullen worden bezocht door de inspecteur of inspectrice in dienst van het Centraal Bureau. Deze brengt over z'n bevindingen rapport uit aan de Sectie Kinderbescherming. Alvorens dit rapport uit te brengen, overlegt deze inspecteur(trice) met de betrokken afdeling. De Sectie Kinderbescherming deelt aan de afdeling met redenen omkleed mede, of het betrokken pleeggezin als pleeggezin kan worden aanvaard.

5. De voorbereiding van de plaatsing van een pleegkind geschiedt door de inspecteur(trice) in nauw overleg met het afdelingslid, dat met het desbetreffende pleeggezin contact zal onderhouden. De Landelijke Sectie Kinderscherming en de inspecterend maatschappelijke werkers(sters) zullen aan dit contact van de afdelingen met de pleeggezinnen leiding geven.

Wij menen, dat deze opzet een verantwoorde werkwijze kan waarborgen. In de komende tijd zal dit alles meer precies moeten worden uitgewerkt. Met name is in het bovenstaande geen aandacht gewijd aan het feit, dat men zich niet met gezinsverpleging kan gaan bezig houden, zonder zich rekenschap te geven van het feit, dat deze vorm van kinderbescherming in een functionele relatie staat tot de gestichtsverpleging. Sommige kinderen zullen eerst in een doorgangstehuis tot rust moeten komen, alvorens we hen in een pleeggezin kunnen plaatsen. Andere moeten eerst behandeld worden voor hun moeilijkheden. Onder deze moeilijkheden zijn er meerdere, die in een tehuis het beste kunnen worden opgelost. Gezinsverpleging is zonder gestichtsverpleging ondenkbaar. Het stemt dan ook tot grote vreugde, dat er een redelijke kans is, dat Humanitas de beschikking zal krijgen over enkele eigen tehuizen, hetgeens ons de mogelijkheden zal bieden te komen tot een opzet van onze kinderbeschermingsarbeid, die met onze huidige inzichten zoveel mogelijk in overeenstemming is.

In deze beschouwing is ten slotte ook geen aandacht gewijd aan het gezinsvoogdij en vrij patronaat-werk. Dat betekent niet, dat we dat van weinig betekenis zouden achten. Het tegendeel is het geval. Maar het leek me beter om daaraan een andere keer een aparte beschouwing te wijden.

Ons blad in een nieuwe gedaante. Een nieuw sectiebestuur. Een nieuw stuk arbeid voor Humanitas staat te wachten. De sectie landelijke kinderbescherming neemt zich voor actief aan de slag te gaan. Zij is zich echter bewust alleen dan iets te kunnen bereiken, als in de afdelingen actief wordt medegewerkt. Moge het beroep, dat in de komende tijd op de afdelingen zal worden gedaan, niet tevergeefs zijn.

PH. H. VAN PRAAG

---

[1]) Op het congres in 1948 werden deze punten in hoofdzaak door de Algemene Vergadering aanvaard.

HET GEMEENTELIJK BUREAU VOOR JEUGDZORG TE AMSTERDAM

Neen, ik ga geen jaartallen met u behandelen, al zal ik misschien toch wel een enkel jaartal vermelden.
Niemand vindt het, geloof ik, vreemd, dat een kind en een volwassene, die zich schuldig maken aan een zelfde misdrijf (diefstal, verduistering, zedendelict enz.) en beiden voor de strafrechter moeten verschijnen, niet op dezelfde wijze behandeld, d.w.z. gestraft worden.

Niet altijd is dat zo geweest. Pas sedert 1905 — de invoering van de Kinderwetten — is het mogelijk, dat een rechter (sedert 1922 de kinderrechter), die een kind moet straffen, de keus heeft uit heel verschillende maatregelen en straffen en gebruik kan maken van het afzonderlijke kinderstrafrecht. Hij, de rechter, is er beter aan toe dan zijn collega uit de vorige eeuw, wien heel lang alleen ter beschikking stonden de straffen, die ook voor volwassenen golden, zij het dan, dat de maxima lager waren gesteld.

De jaartallen 1901 en 1905, aanneming en invoering der Kinderwetten, elke kinderbeschermer kent ze en weet, dat Nederland toen toonaangevend was op het gebied van de kinderbescherming.

De mogelijkheid van verschillende straffen en maatregelen, dat betekende, dat de rechter niet alleen moest weten, welk strafbaar feit er was gepleegd, maar hij had zich ook de vraag voor te leggen: wie is het kind, dat voor mij verschijnt, onder welke omstandigheden is dat kind opgegroeid, welke krachten en invloeden hebben op de jeugdige patiënt ingewerkt.
Niet alleen de vraag, welke daad is er gepleegd, maar vooral, *wie is de dader!* De rechter dient het kind te kennen. Dat las hij niet in het proces-verbaal, de omschrijving van de daad en de omstandigheden, waaronder de daad was gepleegd, dat vernam hij evenmin voldoende uit de Staat van Inlichtingen, zo deze aan het proces-verbaal was toegevoegd.

Aan voorlichting had de rechter behoefte, voorlichting over de persoonlijkheid van de dader en over het milieu, waar deze uit voortkwam en zo deed — het eerst in Amsterdam — de ambtenaar voor de kinderwetten zijn entree in de rechtzaal.

Niet altijd was deze functionaris in staat de patiënt geheel te doorschouwen. Aan nog meer voorlichting had de rechter behoefte: de observatiehuizen verrezen.

Weer later, komt vanuit Amerika de gedachte tot ons over de medisch-opvoedkundige bureau's. Niet alleen het kind dient behandeld te worden; zal er verandering komen *in* het kind, dan is verandering nodig *om* het kind. De ouders worden ingeschakeld, er wordt getracht hun duidelijk te maken wat er schort bij hen, in hen, en wat zij hebben te doen, willen zij hun kind de vereiste leiding geven.

De kinderbescherming ging verder, psychologie en psychiatrie kwamen tot ontplooiing. We leerden van tests en psychiatrische behandeling. Psychologische instituten ontstonden, waar kinderen werd geobserveerd en behandeld.

De ontwikkeling staat niet stil, het *social case work* vraagt aandacht en sommigen menen, dat met deze wijze van behandelen nog schoner resultaten zullen kunnen worden bereikt.

Kinderen werden behandeld, er werden maatregelen genomen op grond van het kinderstrafrecht, op grond van de kinderwetten (ontzetting en ontheffing uit en van de ouderlijke macht, gezinsvoogdij, gedwongen ontheffing), maar *pas dan,* wanneer de verwaarlozing was geconstateerd.

Voorkomen is beter dan genezen en

als we niet alles kunnen voorkomen, dan de vroegtijdige onderkenning, dat er iets mis dreigt te gaan.

Het is al weer meer dan 20 jaar geleden, dat mej. mr *Lekkerkerker,* na haar studie in Amerika, in Nederland wees op het in Amerika bestaande instituut van *visiting teachers* (onderwijzers-huisbezoekers).

Elk kind passeert de lagere school, daar is de gelegenheid het te observeren, te onderkennen, dat het sein op onveilig moet worden gesteld.

Mej. Lekkerkerker pleitte voor het instituut voor de visiting teachers. Anderen, onder wie onze tegenwoordige hoogleraar prof. dr J. Koekebakker en schrijver dezes, namen deze gedachte over. Zij pleitten, wat schrijver dezes aangaat, reeds 20 jaar geleden, voor de taak van de gemeente. De gedachte was er, de uitvoering bleef achterwege — tot na de bevrijding.

Het was het HUMANITAS-lid *mr A. de Roos,* wethouder van Onderwijs en Jeugdzorg te Amsterdam, die in 1946 de eerste school-maatschappelijke werker (wie een andere, betere, naam weet, berichtte dit aan schrijver dezes) deed aanstellen.

De Amsterdamse gemeenteraad aanvaardde in 1947 de voorstellen, die door de commissie, bestaande uit gemeenteraadsleden, waren gedaan en.... het Gemeentelijk Bureau voor Jeugdzorg was geboren.

Een viertal school-maatschappelijke werkers zijn thans aan dit bureau verbonden. Contact met de scholen — uit de aard der zaak was het contact met de openbare scholen eerder gelegd dan met de bijzondere scholen — is tot stand gebracht en de onderwijzers zijn er op gewezen, dat het niet alleen gaat om het kind, dat op school *moeilijkheden geeft,* maar vooral ook om het kind, dat innnerlijke *moeilijkheden heeft.* Het eenzame musje, dat geen bindingen krijgt met de andere leerlingen, het kind, dat zoveel behoefte aan gevoelsbinding heeft en het niet verkrijgt, dat kind loopt gevaar.

Vroegtijdig onderkennen, nauwkeurig nagaan, wat de mogelijke oorzaken zijn van het gevaar van ontsporing, geregeld contact met psychiater en psycholoog, het bespreken van door het bureau uitgebrachte rapporten in team-verband, het aangeven van een behandelingsplan, waarbij school en gezin en zo nodig de jeugd-organisatie, positief worden ingeschakeld, dat zijn de middelen, die toegepast worden.

De resultaten? Met zekerheid te weten zijn ze nooit, immers het gaat hier om voorkomen van afglijden en wie kan ooit met cijfers aangeven, dat ontsporing werd voorkomen? We geloven alleen in het middel van de vroegtijdige onderkenning en de vroegtijdige behandeling en vandaar, dat in 1951 getracht zal worden ook de kleuterscholen in deze arbeid te betrekken. Ieder, die iets van psychologie afweet, is het bekend van hoe grote betekenis voor het later leven de kleurterjaren zijn. Als in die jaren een geestelijk-morele scheefgroei plaats vindt, dan wreekt zich dat nog jaren en jaren later.

De kleuterschool, de lagere school, de V.G.L.O.-, de U.L.O.-school, de Nijverheidsschool, het leerlingwezen, de middelbare school, het gebied is haast onbegrensd. Het viertal hardwerkende ambtenaren is niet in staat al deze arbeid te verrichten. 1951 zal, waarschijnlijk, uitbreiding brengen en als de omstandigheden het veroorloven, zal dit eerste Gemeentelijke Bureau voor Jeugdzorg een gestadige ontwikkeling tegemoet kunnen zien.

* * *

Het is niet alleen het school-maatschappelijke werk, dat door het Amsterdamse bureau voor jeugdzorg wordt verricht. Het bureau is ook het werkorgaan van de *Amsterdamse Jeugdraad,* die door mr De Roos op 25 October ten doop werd gehouden.

Wat de Amsterdamse Jeugdraad is? Het ontmoetingsorgaan van personen die hetzij ambtelijk, hetzij als werkers van het particuliere initiatief, op het totale gebied van de jeugdzorg te Amsterdam werkzaam zijn. We vinden er gemeente-

NIEUWS VAN HET THUISFRONT „HUMANITAS"

Een nieuw jaar en een nieuw begin

In de laatste nummers van „Humanitas" hebt u tevergeefs gezocht naar een artikeltje van „Thuisfront Humanitas". De indruk zou daardoor gewekt kunnen zijn, dat dit zo langzamerhand betekende het einde van ons thuisfrontwerk. Niets is echter minder waar. Zeker, het hoofdbestuur van Thuisfront Humanitas heeft zich ernstig bezig gehouden met de vraag, of instandhouding nog wel noodzakelijk en gewenst is, nu de demobilisatie van de laatste militairen uit Indonesië binnen enkele maanden een feit zal zijn. Het is waar, dat daardoor een belangrijk stuk van ons werk komt te vervallen. Toch bleek uit de discussie van deze vraag de algemene opvatting, dat ons thuisfrontwerk moest worden voortgezet, zij het dan in een nieuwe vorm en nu meer gericht op de buitenkerkelijke militairen in Nederland en de zieken en gewonden in sanatoria en hospitalen.

Naar onze mening is er voor deze militairen nog genoeg te doen en.... te wensen. Wat dit wensen betreft, denken wij bijv. aan de noodzakelijkheid van de geestelijke verzorging van buitenkerkelijken. Alleen al het verwezenlijken van dit doel en later de de practische uitvoering daarvan, zou reeds het voortbestaan van ons thuisfront rechtvaardigen. Daarnaast zijn er nog tal van andere mogelijkheden, die ter hand genomen kunnen worden.

In opdracht van het hoofdbestuur

---

ambtenaren, de chef van de Kinderpolitie, de inspecteur van het Onderwijs, de directeur van de Openbare Gezondheidszorg, de directeur van de Gemeentelijke Dienst voor Sociale Zaken, het hoofd van het Gemeentelijk Bureau voor de Jeugdzorg, de inspecteur voor de Lichamelijke Opvoeding. We treffen aan de Amsterdamse kinderrechters, mr Knuttel, mej. mr Van Hasselt, de secretaris van de Sociale Raad, dr Cloeck en verder personen, die als persoon beschouwd kunnen worden te zijn de representen van de Moderne, de Hervormde, de Gereformeerde en de Rooms-Katholieke Jeugdraad, van het Amsterdamse Speeltuinverbond, van de A.M.V.J., van Ons Huis, enz.

Welke de taak is? In de Verordening, vastgesteld door de gemeenteraad lezen we:

De Amsterdamse Jeugdraad heeft ten doel, op de grondslag van de grootst mogelijke samenwerking van alle betrokkenen, de behartiging van de belangen der Amsterdamse jeugd te bevorderen, haar noden in de ruimste zin op te sporen en plannen ter voorziening daarin te ontwerpen.

Toegegeven, scherpzinnige lezer, het is niet voldoende, dat er samenwerking is tussen particulier initiatief en overheid. De overheid dient het particulier initiatief ook financieel te steunen. Amsterdam verstaat die opdracht. Op de Gemeentebegroting vinden we naast de afzonderlijke subsidies voor het Amsterdams Speeltuinverbond *f* 125.850,–, voor de vereniging Ons Huis *f* 80.000, naast het bedrag van *f* 140.000,–, dat is uitgetrokken voor vacantie-activiteit van de jeugd (kamperen, vacantiescholen enz.) en een bedrag van *f* 300.000,– ten behoeve van de jeugdzorg.

werd daarom een rapport samengesteld, dat kortgeleden is verschenen. Dit rapport bestaat uit 3 delen, maar in het bestek van dit artikel is het niet mogelijk deze delen tegelijk te bespreken; daarom zullen wij ons nu beperken tot het rapport „Organisatievorm en nieuwe taak". Onze taak voor de toekomst willen we als volgt zien:

1. *De geestelijke verzorging van buitenkerkelijke militairen op gelijksoortige basis als dat voor katholieke en protestantse militairen gebeurt.*

2. *Het leggen en onderhouden van contact met militairen in het leger, in hospitalen en sanatoria in Nederland en daarbuiten.*

3. *Het stichten van militaire tehuizen.*

Deze drieledige taak beschouwen wij niet als een taak voor Thuisfront Humanitas alleen, maar zal moeten worden gezien als dé opgave, waarvoor de humanistische groeperingen in Nederland ten aanzien van de militairen dienen te staan. Nauwer contact en samenwerkiing met de bestaande humanistische organisaties en groepen zal daarvoor nodig zijn.

De organisatievorm van ons thuisfront zal aangepast moeten worden aan de nieuwe omstandigheden. Wij denken ons dit in de vorm, van het stichten van garnizoenscomité's voor buitenkerkelijke militairen in de garnizoensplaatsen. De samenstelling van deze comité's dient op een zo breed mogelijke basis te gebeuren. Wij achten het daarom principieel van belang, dat de leden voor deze comité's komen uit het Humanistisch Verbond, Humanitas en uit andere groepen, waarin vele buitenkerkelijken zijn georganiseerd, aangevuld met vooraanstaande personen.

Wat kunnen wij nu doen om de 3 hierboven genoemde taken in de practijk uit te voeren. Ten aanzien van de geestelijke verzorging in het leger zal ons thuisfront strijdorganisatie dienen te blijven. Actie en propaganda zal gevoerd moeten worden voor gelijk recht in het leger, waarbij wij de steun van bepaalde politieke partijen en hun kamerfracties niet zullen kunnen missen.

Daarnaast zien wij mogelijkheden op het gebied van radio-uitzendingen voor buitenkerkelijke militairen. Sinds Mei van het vorig jaar wordt door ons het welkom thuis-programma verzorgd, dat elke Zondagochtend door de V.A.R.A. wordt uitgezonden. Ook voor de toekomst hebben wij reden om aan te nemen, dat wij via de radio ons kunnen blijven richten tot de militairen. Na de demobilisatie van de laatste militairen uit Indonesië zal uit de aard der zaak het Welkom Thuis-programma komen te vervallen. Het persoonlijk contact met militairen zal één van de belangrijkste taken van de plaatselijke garnizoenscomité's moeten worden. Om tot dit contact te komen, zijn er tal van mogelijkheden. Het verstrekken van visite- en studie-adressen, het bezoeken van zieken en gewonden, het geven van advies en het verlenen van geestelijke steun. Tevens zal het gewenst zijn om van tijd tot tijd bijeenkomsten te organiseren wanneer een eigen militair tehuis ontbreekt.

Het Gemeentelijk Bureau adviseert over toekenningen en subsidies aan jeugdorganisaties en instellingen voor jeugdzorg en het spreekt nl. weer vanzelf, dat dit bureau voor al dit werk de beschikking moet hebben over enige ambtenaren, terwijl er voor het schoolmaatschappelijk werk, en de overige arbeid, leerlingen van de 3 Amsterdamse scholen voor Maatschappelijk Werk als volontair zijn ingeschakeld, terwijl over enige tijd misschien ook nog enige studenten van de 7e faculteit aan de arbeid zullen deelnemen.

Jeugdzorg, het is zo noodzakelijk in deze tijd. Er is voor nodig arbeid van het particulier initiatief en van de overheid. Hopen we, dat het Gemeentelijk Bureau voor Jeugdzorg leiding aan deze gezamenlijke arbeid zal mogen en kunnen geven. P. C. FABER

INTERNATIONAAL HULPWERK

DUITSE KINDEREN IN ONS LAND

Dank zij de actieve medewerking van Humanitas en vele van haar actieve afdelingen was het mogelijk in de na-oorlogse periode aandeel te nemen in het hulpwerk op internationaal gebied. Dit betrof dan in het bijzonder het opnemen van Oostenrijkse kinderen. Ruim 1500 van hen werden door de Commissie tot Plaatsing van Oostenrijkse kinderen samengesteld uit het Nederlands Verbond van Vakverenigingen, de Partij van de Arbeid en Humanitas, in gastvrije gezinnen geplaatst. Toen de ergste nood in Oostenrijk voorbij was, werd dit werk door alle organisatie, samenwerkende in de Centrale Bond van Buitenlandse Kinderzorg beëindigd, dus ook door de bovengenoemde commissie, waarvan Humanitas het secretariaat verzorgde.

In Januari 1950 ging de laatste groep van 500 kinderen terug naar Oostenrijk. Beter gevoed, psychisch uitgerust en met vele vriendschapsbanden aan Nederland verbonden. De reis, die enige tientallen der Nederlandse pleegouders in de zomer van 1950 naar Oostenrijk maakten, legde daar getuigenis van af.

Intussen werd tijdens de blokkade van Berlijn het plan geboren, uit die geteisterde stad ook kinderen naar Nederland over te brengen. Zoals we vroeger in dit orgaan moesten meedelen, kon dit plan niet worden verwezenlijkt. Toch hebben we het niet opgegeven. Vooral niet, omdat we wisten, van hoeveel morele betekenis het zou zijn juist uit Berlijn kinderen naar Nederland te laten komen. Tegelijk wisten we, hoe moeilijk tevens. De (zeer begrijpelijke) weerstanden in het Nederlandse volk tegen alles wat Duits is, waren nog niet overwonnen.

Maar juist waar het hier een samenwerking betrof met de Arbeiterwohlfahrt, de sociale hulporganisatie, die onmiddellijk in 1933 weigerde zich gelijk te laten schakelen en toen verboden werd, terwijl haar bezittingen door de nazi's werden overgenomen, meenden we onze toezegging gestand te moeten doen; ook na afloop der Berlijnse blokkade, toen de Arbeiterwohlfahrt ons dit vroeg.

Overleg met onze autoriteiten en met die in Duitsland hebben er ten slotte toe geleid, dat de belemmeringen voor de overkomst uit de weg werden geruimd. De Arbeiterwohlfahrt vroeg ons bovendien de plannen zo te veranderen, dat de helft der uit te zenden kinderen zou komen uit het door zware werkloosheid getroffen industriegebied

---

Ook bij opkomst van nieuwe lichtingen kan het comité zich verdienstelijk maken door hulp, eventueel huisvesting te verlenen aan familieleden, die militairen komen bezoeken. Samen met het hoofdbestuur zullen de mogelijkheden onderzocht moeten worden om tot het stichten van een militair tehuis te komen. Dat dit niet onmogelijk is, heeft Amersfoort bewezen. In November van het vorig jaar werd daar in bijzijn van burgerlijke- en militaire autoriteiten ons eerste militair tehuis geopend.

Samen met u is het mogelijk om deze nieuwe taken aan te vatten en tot uitvoering te brengen. Daarom doen wij opnieuw een beroep op u om overal, waar dit mogelijk is, ons werk te steunen en te stimuleren. Mocht u over het een en ander nadere inlichtingen wensen, dan is ons adres: Thuisfront Humanitas, Centraal Bureau: Hekelveld 16, Amsterdam, telefoonnummer 38583.

J. TERLINGEN

van Salzgittern bij Braunschweig; de overige 250 uit Berlijn.

Zo zijn dan op de vroege ochtend van 1 December de bijna 500 Duitse kinderen per Rode-Kruistrein te Oldenzaal gearriveerd. In 120 plaatsen van Nederland werden ze ondergebracht. Zij waren vooraf, volgens voorschrift van onze Hoofdinspectie voor de Volksgezondheid, door 2 door ons uitgezonden Nederlandse artsen, medisch gekeurd in Berlijn en Salzgittern.

Wat bij deze groep kinderen vooral opviel — en het bleek ook uit het medisch rapport — was, dat vooral de psychische toestand veelal slecht was. Angstgevoelens overheersten. Toen een journalist één der kinderen iets vroeg, met potlood en papier in de hand, begon het vreselijk te schreien en te roepen, dat een Polizist haar wilde meenemen en opsluiten.

Veel nerveuze kinderen zijn bij deze groep, hetgeen de eerste dagen en ook later nogal tot moeilijkheden aanleiding heeft gegeven. Ook is gebleken, dat onder de indruk van de internationale gebeurtenissen te elfder ure verschillende ouders hun jonge kinderen van tussen 6 en 8 à 9 jaar niet hebben laten meereizen. Het gevolg is geweest, dat een grotere groep oudere kinderen van circa 12—13 jaar is meegekomen dan oorspronkelijk in de bedoeling lag en was afgesproken. Ook dit gaf weer bijzondere moeilijkheden. We herinneren ons zelf nog wel de tijd van na de bevrijding en de reacties van onze grotere kinderen! Van verschillende kanten bereikte ons de opmerking, dat de voedingstoestand van deze kinderen toch eigenlijk geen aanleiding gaf tot de uitzending. Dat is ongetwijfeld juist. Deze kinderen enige tijd in een rustiger omgeving te plaatsen, weg uit de gehavende puinstad Berlijn en de Salzgittern-werkloosheidssfeer, was reeds voldoende reden tot dit stukje internationaal hulpwerk. Dit werk wordt, voor wat de kinderopname betreft, in Maart, als de Duitse kinderen teruggaan, definitief beëindigd.

Dat Humanitas en vele van haar afdelingen er aandeel in hebben genomen, is naar onze overtuiging in elk opzicht goed geweest.

Namens de betreffende Commissie willen we hier ten slotte allen danken, die op enigerlei wijze ook weer bij de overkomst en plaatsing der Duitse kinderen, hun actieve medewerking hebben verleend.

J. BOETJE

Mogen we de Humanitas-afdelingen en -correspondentschappen, in aansluiting op het bovenstaande, nog wijzen op de circulaire, die zij ontvingen betreffende de inzamelingsactie voor de vluchtelingenkampen in West-Duitsland? Ook hier valt weer een stukje internationaal hulpwerk door ons te verrichten, dat zeker niet verzuimd mag worden.

CONGRES 1951

★

Het congres 1951 wordt gehouden te Rotterdam op 28 en 29 April 1951.

★

Wij hebben beslag kunnen leggen op de grote cantinezaak van de nu nog niet geheel gereed zijnde nieuwe Industrieflat.

★

Wij hopen vele „Humanitas"-vrienden welkom te heten als gasten van onze Rotterdamse afdeling.

Hebt gij ook Uw bijdrage geleverd?

Ons orgaan in de nieuwe vorm is mede mogelijk geworden door de grote ledenwinst van het jaar 1950. Velen hebben hun steentje bijgedragen om dit resultaat te bereiken. Hebt ook gij reeds een nieuw lid of een nieuw abonné gewonnen? Het Centraal Bestuur zal zeer verheugd zijn indien de aan ommezijde opgenomen formulieren ingevuld aan het Centraal Bureau worden teruggezonden. Het Centraal Bureau zal dan voor doorzending aan de afdelingen zorgen, respectievelijk het nieuwe lid als verspreid lid noteren voor zover ter plaatse nog geen afdeling is. Laat dit uw bijdrage zijn om het nieuw gestelde doel: 6000 leden met het Congres, te bereiken. De brievenbus van het Centraal Bureau wacht op de opgaven.

ZO DOE JE DAT!

Op verzoek van de redactie schreef onze vriend Cor Hendrikse uit Middelburg iets over de wijze, waarop hij er in slaagde voor Middelburg het resultaat te bereiken van *150* leden per 31 December 1950 (per 30 September 1950 was dit aantal nog 48!).

Onderstaand stukje spreekt voor zich zelf, het vraagt slechts navolging, resultaat staat vast!

„In een telefoongesprek, dat ik had met vriend De Bruijn vroeg hij mij eens een stukje te schrijven over de ledenwinactie, dat dan in ons maandblad zou worden geplaatst.

Hoewel dit niet mijn dagelijks werk is, wil ik het toch proberen.

Men begint met eerst zoveel mogelijk adressen te verzamelen van mensen, die voor het lidmaatschap in aanmerking komen.

Heb ik die, dan ga ik als volgt te werk.

Enige dagen voor wij op stap gaan, bezorg ik eerst circulaires. Niet meer dan dat je in één avond af kunt werken. En dan bel je op die adressen aan.

Laat men ons binnen (wat meestal het geval is), dan heb je ze al half in je zak als lid. Bij de een natuurlijk vlugger dan bij de andere. Meestal heb ik een van de Sittons bij mij, en die weten als het nodig is hun woordje wel te doen. Men moet bij tegenslag niet zeggen, ik ga niet meer, want dat kom je natuurlijk ook tegen. Een voorbeeld:

Gisteravond waren wij met ons vieren op stap, nl. het echtpaar Sitton, ons lid Visser en ondergetekende. Half acht de deur uit naar 8 adressen. Twee groepjes van twee.

No. 1 niet thuis. No. 2 niet thuis. No. 3 niet thuis. No 4 volgende week nog eens terug komen. No 5 niet thuis. No 6 kwamen wij ongelegen, had visite. No 7 niet thuis. No 8 twee nieuwe leden.

Kijk, zo'n pechavond maak je ook mee, maar we kwamen toch nog met twee leden weer thuis.

We moesten elkaar vasthouden om niet te vallen in sneeuw en ijs.

Maar toch gingen wij er op uit, want die avond stond nu eenmaal vast.

Ik heb daarom veel respect voor mevr. Sitton die toch altijd met mij mee gaat, en als haar man niet studeren moet, is hij ook altijd van de partij."

COR HENDRIKSE

Inzenden aan:

CENTRAAL BUREAU „HUMANITAS"

Stadhouderskade 139, Amsterdam-Z.

Ondergetekende:

Naam:

Adres:

Woonplaats:

---

*) *a. meldt zich aan als lid van „Humanitas" (min. contributie f 5,– per jaar)*

*) *b meldt zich aan als abonné op het orgaan „Humanitas" (abonnementsprijs f 2,50 per jaar).*

....., de ..... 1951.

*) *Doorhalen wat niet verlangd wordt.*